ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **M. M.**, zastoupené JUDr. Emilem Jančou, advokátem se sídlem Sartoriova 60/12, Praha 6 – Břevnov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2002, č. j. OSZ-48154-19/VD-Je-2002, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2008, č. j. 9 Ca 347/2007 – 53,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 2. 7. 2002, č. j. OSZ-48154-19/VD-Je-2002, žalovaný rozhodl podle § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, tak, že žalobkyni zanikne dnem 14. 8. 2002 nárok na příspěvek za službu ve výši 9604 Kč měsíčně. Příspěvek za službu za dobu od 1. 8. 2002 do 14. 8. 2002 v částce 4338 Kč obdrží žalobkyně v měsíci srpnu 2002. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že příspěvek za službu nenáleží ode dne vzniku nároku na starobní důchod. Podle doložených dokladů přitom žalobkyni vznikne nárok na starobní důchod dnem 15. 8. 2002. Žalovaný žalobkyni poučil o možnosti podat proti jeho rozhodnutí odvolání do 15 dnů ode dne doručení.

Žalobu proti tomuto rozhodnutí Městský soud v Praze odmítl. Podle § 68 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), je žaloba nepřípustná, jestliže žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky, připouští-li je zvláštní zákon. Z obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá, že se jedná o rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Tento závěr podle soudu potvrzuje záhlaví napadeného rozhodnutí, v němž je žalobkyni oznámeno, že jí dnem 14. 8. 2002 zanikne nárok na příspěvek za službu ve výši 9604 Kč měsíčně a dále poučení o možnosti podat odvolání. Zjištění soudu nepopírá ani žalobkyně, když tvrdí,

že proti napadenému rozhodnutí nepodala ve stanovené lhůtě odvolání. Žalobkyně tedy podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného, ačkoliv nepodala odvolání a nevyčerpala tak řádné opravné prostředky, které musejí podání žaloby předcházet. Městský soud v Praze proto uzavřel, že byl naplněn důvod pro odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s.

Nadto soud konstatoval, že napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 8. 7. 2002, a lhůta pro podání žaloby (§ 72 s. ř. s.) tedy uplynula v pondělí dne 9. 9. 2002. Žaloba byla u Městského soudu v Praze podána dne 30. 10. 2007. Současně s nevyčerpáním řádných opravných prostředků je tak dán i další důvod pro odmítnutí žaloby spočívající v její opožděnosti. Soud dodal, že na zákonných pravidlech soudního přezkumu správních rozhodnutí, garantujících princip právní jistoty skončených správních řízení, nemůže nic změnit vývoj judikatury Nejvyššího správního soudu a krajských soudů. Soud proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. odmítl.

Usnesení o odmítnutí žaloby napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností. K právnímu názoru Městského soudu v Praze, že nebyla splněna zákonná pravidla soudního přezkumu správních rozhodnutí uvedla, že této skutečnosti si byla plně vědoma. Žalobu zpracovala podle znění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2006, č. j. 3 As 14/2006, podle kterého považuje Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze spolu se svým rozsudkem za dostačující právní instrument pro zákonné a jednotné rozhodování správních orgánů při výkladu § 116 a § 118 zákona č. 186/1992 Sb. Dále se v rozsudku Nejvyššího správního soudu uvádí, že povinností žalovaného je aplikovat platná a účinná ustanovení § 116 a § 118 zákona č. 186/1992 Sb. a vykládat je ve vzájemné souvislosti. Tuto povinnost Ministerstvo vnitra podle stěžovatelky neplnilo až do vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Napadené správní rozhodnutí tedy nebylo podle stěžovatelky vydáno v souladu se zněním rozsudku Nejvyššího správního soudu, podle kterého nelze ve veřejnoprávním služebním poměru bez projevené vůle bývalého příslušníka bezpečnostního sboru rozhodnout o tom, že příspěvek za službu nenáleží ode dne vzniku nároku na starobní důchod a že tento příspěvek za službu musí být bývalému příslušníku vyplácen do té doby, než požádá o starobní důchod. Příspěvek za službu byl stěžovatelce zastaven dne 15. 8. 2002 a starobní důchod jí byl přiznán od 31. 12. 2005. Napadeným správním rozhodnutím tak byla stěžovatelka poškozena na svých právech.

Vzhledem k tomu, že rozsudek Nejvyššího správního soudu je závazný pro rozhodování správních orgánů v této oblasti, pokládá stěžovatelka usnesení Městského soudu v Praze, jímž byla její žaloba odmítnuta, za nezákonné.

Stěžovatelka rovněž nesouhlasí s tvrzením Městského soudu v Praze, že na zákonných pravidlech soudního přezkumu správních rozhodnutí, garantujících princip právní jistoty skončených správních řízení, nemůže nic změnit vývoj judikatury Nejvyššího správního soudu a krajských soudů. Nejvyšší správní soud odmítl všechny čtyři důvody kasační stížnosti žalovaného včetně důvodů uvedených v bodě 4 rozsudku, který pojednává o přezkoumání všech případů zániku příspěvku za službu. Nejvyšší správní soud konstatoval, že Ministerstvo vnitra neplnilo řádně svou povinnost při aplikaci inkriminovaných ustanovení §§ 116 a 118 zákona č. 186/1992 Sb. již od jejich platnosti a účinnosti. Tím byla podle stěžovatelky zpochybněna právní jistota a správnost skončených správních řízení, neboť tato byla vydána v rozporu s dikcí rozsudku a poškodila oprávněné osoby na jejich nárocích. Městský soud v Praze se tedy podle stěžovatelky neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Městského soudu v Praze v rozsahu uplatněných stížních bodů, avšak po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Byť stěžovatelka žádný zákonný důvod v kasační stížnosti neuvedla, z jejího obsahu (a z povahy napadeného rozhodnutí) je zřejmé, že se dovolává důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

Podle § 68 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je žaloba nepřípustná, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon.

Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.

Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže byl podán předčasně nebo opožděně, podle písm. d) tohoto ustanovení pak tehdy, je-li podle tohoto zákona nepřípustný.

Úvodem nutno konstatovat, že Městský soud v Praze v daném případě žalobu odmítl, tzn. shledal, že nejsou splněny podmínky pro to, aby se mohl věcí meritorně zabývat. Tímto jeho rozhodnutím je současně vymezen i rozsah následného přezkumu Nejvyšším správním soudem na základě podané kasační stížnosti, který se omezuje na posouzení, zda byl postup Městského soudu v Praze proveden v souladu se zákonem, resp. zda v projednávané věci byly, či nebyly dány důvody pro odmítnutí žaloby. Mezi účastníky není sporný skutkový stav, ani sama žalobkyně nepopírá, že proti žalobou napadenému rozhodnutí nepodala odvolání ve správním řízení.

Městský soud v Praze opřel své rozhodnutí o důvod podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s., nad rámec rozhodnutí pak dodal, že dán je i důvod podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Konkurencí těchto důvodů odmítnutí žaloby se Nejvyšší správní soud již dříve zabýval ve svém rozsudku ze dne 31. 10. 2007, 2 As 46/2006 - 98, www.nssoud. Zde dospěl k závěru, že důvod odmítnutí žaloby proti rozhodnutí správního orgánu pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. má přednost před důvodem odmítnutí pro její opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., a to z následujících důvodů:

Opožděnost (jakož i předčasnost) *„lze totiž zkoumat toliko za situace, že vůbec bylo vydáno správní rozhodnutí v řízení o instančně posledním řádném opravném prostředku v řízení před správním orgánem, který zákon připouští podat. Nebylo-li takové rozhodnutí (v daném případě rozhodnutí o odvolání) vydáno, neboť řízení o něm ani nebylo zahájeno, jelikož stěžovatel odvolání jako opravný prostředek, který mu příslušel, vůbec nepodal, nelze o včasnosti, opožděnosti či předčasnosti žaloby podle § 65 a násl. s. ř. s. uvažovat, neboť pojmově nepřipadá v úvahu zkoumat skutečnosti rozhodné pro běh lhůty k podání žaloby. Ta je podle § 72 odst. 1 s. ř. s. vázána na oznámení napadeného správního rozhodnutí doručením jeho písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, přičemž o oznamování rozhodnutí (i například – ve vztahu k předčasnosti žaloby – o tom, zda je vůbec co oznamovat, tj. zda již vůbec došlo k vydání rozhodnutí, proti němuž by bylo možno brojit správní žalobou) má smysl uvažovat toliko tehdy, existuje-li vůbec řízení o instančně posledním opravném prostředku v řízení před správními orgány, jehož „produktem“ má být správní rozhodnutí napadnutelné žalobou“.*

Opřel-li proto Městský soud v Praze důvody svého rozhodnutí primárně o důvod podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s., postupoval zcela správně. Zmínka na okraj o opožděnosti rozhodnutí pak byla – s ohledem na výše uvedené – učiněna poněkud nadbytečně, to však nic nemění na závěru o zákonnosti napadeného usnesení, a naopak o nedůvodnosti podané kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje rovněž s názorem Městského soudu v Praze, že vývoj judikatury správních soudů nemůže být důvodem pro odhlížení od podmínek řízení, resp. v daném případě k průlomu do právní jistoty vyplývající z pravomocných a ve lhůtě pro podání žaloby nenapadených správních rozhodnutí.

Usnesení Městského soudu v Praze tedy netrpí vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, správní orgán měl ve věci úspěch, žádné náklady mu však v souvislosti s řízením o kasační stížnosti prokazatelně nevznikly. Soud proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 23. září 2009

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu